

CURTEA DE APEL GALAȚI

Nr. 1803/A/8 din 19.03.2024

În atenția ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Înalta Curte de Casație și Justiție Secția Unite Intrare dosare <u>R/L</u> nr. <u>05</u> Anul <u>2024</u> luna <u>03</u> ziua <u>22</u>	Completul de soluționare a recursului în interesul legii
---	--

**Stimată doamnă judecător Corina-Alina CORBU,
Președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție,**

Prin Hotărârea nr. 9/2024, Colegiul de conducere al Curții de Apel Galați, în temeiul art. 514 din Codul de procedură civilă, a hotărât sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu recurs în interesul legii referitor la următoarea problemă de drept pentru care s-a constatat că în jurisprudență nu există un punct de vedere unitar:

„În interpretarea art. 113 alin. (2) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, o instituție bancară este ținută să furnizeze informații protejate de secretul bancar privind conturile bancare ale unui client defunct, către moștenitorii clientului defunct, de la data deschiderii contului bancar sau de la data deschiderii moștenirii clientului defunct?”

În consecință, vă trimitem atașat hotărârea Colegiului de conducere și anexele ce vizează aspectele de practică neunitară (hotărârile definitive identificate la nivelul unor instanțe din întreaga țară).

De asemenea, atașăm și memoriul formulat de către **Asociația Română a Băncilor**, prin CA „Marieta Avram”, împreună cu anexele ce nu reprezintă hotărâri judecătorești.

Cu stimă,
Președintele Curții de Apel Galați
Doru BENEȘCU

Data,
19.03.2024

Conform art. V din O.G. 17/2015, prezentul act este valabil fără ștampilă.

■ CURTEA DE APEL
■ GALAȚI

Nr. 1803/A/8/19.03.2024

În atenția: **ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE**
Completul de soluționare a recursului în interesul legii

Stimată doamnă Președinte Corina-Alina CORBU,

În temeiul art. 514 din Codul de procedură civilă, Colegiul de conducere al Curții de Apel Galați sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție cu prezenta

CERERE
de
RECURS ÎN INTERESUL LEGII

În vederea unificării practicii la nivelul tuturor instanțelor judecătorești, pentru că în jurisprudență s-a constatat că nu există un punct de vedere unitar cu privire la următoarea problemă de drept:

„În interpretarea art. 113 alin. (2) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, o instituție bancară este ținută să furnizeze informații protejate de secretul bancar privind conturile bancare ale unui client defunct, către moștenitorii clientului defunct, de la data deschiderii contului bancar sau de la data deschiderii moștenirii clientului defunct?”

Practica neunitară a fost constatată în urma analizării jurisprudenței naționale anexată prezentei cereri.

I. Dispozițiile legale incidente sunt următoarele:

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului

Art. 113 (1) (...)

(2) Informații de natura secretului bancar pot fi furnizate, în măsura în care acestea sunt justificate de scopul pentru care sunt cerute ori furnizate, în următoarele situații:

a) la solicitarea titularului de cont sau a moștenitorilor acestuia, inclusiv a reprezentanților legali și/sau statutar, ori cu acordul expres al acestora.

Conform art. V din O.G. 17/2015, prezentul act este valabil fără ștampilă.

II. Așa cum rezultă din practica judiciară anexată, cu privire la problema de drept s-au evidențiat două opinii.

1. Astfel, *într-o primă opinie*, se reține obligația instituțiilor de credit de a furniza informații referitoare la conturile deschise de către defunct încă de la momentul deschiderii conturilor.

Într-o interpretare jurisprudențială, unele instanțe au apreciat întemeiate cererile moștenitorilor de obligare a instituțiilor de credit de a le furniza acestora informații referitoare la conturile deschise de către defunct încă de la momentul deschiderii conturilor (atât ulterior, cât și anterior intervenirii decesului).

Pentru a pronunța soluția obligării instituției bancare la furnizarea către moștenitori a informațiilor referitoare la situația contului anterior survenirii decesului titularului de cont, instanțele au avut în vedere mai multe argumente. Astfel, în primul rând, s-a apreciat că simpla calitate de succesibil acceptant al moștenirii, deci de succesori în drepturi și obligații al defunctului titular de cont (cu excepția celor cu caracter strict personal), este suficientă pentru a justifica un interes în obținerea informațiilor solicitate. Mergând mai departe, s-a reținut că nu ar fi incidentă o încălcare a secretului bancar prin furnizarea acestor informații, câtă vreme, devenind succesorul defunctului în drepturi și obligații, acesta ar mai putea exercita drepturile pe care defunctul le-ar fi avut dacă ar mai fi fost încă în viață, inclusiv posibilitatea de a solicita extrasele de cont care să reflecte situația contului bancar încă de la momentul deschiderii acestuia.

În același sens s-a apreciat că împrejurarea că dreptul moștenitorilor de acces la informațiile de natura secretului bancar se naște doar în momentul transmiterii acestuia prin moștenire, la data decesului titularului de cont, nu înseamnă că în patrimoniul acestora nu s-ar transmite dreptul în toată întinderea în care era deținut de către defunct, în speță fiind vorba despre un drept accesoriu drepturilor patrimoniale ale defunctului asupra contului bancar, iar dreptul accesoriu urmează soarta dreptului principal.

Mai mult, s-a reținut că, și dacă ar fi acceptată teza potrivit căreia dreptul de informare nu ar fi fost transmis prin moștenire, aceasta nu ar putea conduce decât la consecința aprecierii dreptului de informare al moștenitorilor, reglementat de art. 113 alin. 2 lit. a) din O.U.G. nr. 99/2006, ca fiind un drept propriu conferit acestora de lege, în considerarea calității lor de moștenitori ai defunctului titular de cont, situație în care tot nu se justifică limitarea, în lipsa unei prevederi legale exprese în acest sens, a întinderii acestui drept la informațiile vizând operațiunile ulterioare datei survenirii decesului defunctului.

În al doilea rând, s-a arătat că art. 113 alin. 2 lit. a) din O.U.G. nr. 99/2006 este clar și lipsit de echivoc, în sensul că nu se face nicio deosebire între informațiile de natura secretului bancar anterioare decesului clientului și acelea ulterioare acestei date, astfel că își găsește aplicabilitatea principiul *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*.

Conform art. V din O.G. 17/2015, prezentul act este valabil fără ștampilă.

În al treilea rând, s-a apreciat că o asemenea cerere formulată de către moștenitorii unui titular de cont în contradictoriu cu o instituție de credit ar avea la bază interesul legitim al moștenitorului de a i se furniza toate informațiile referitoare la cont anterioare survenirii decesului, fiindu-i necesare pentru stabilirea masei succesoriale.

În al patrulea rând, în ceea ce privește caracterul patrimonial al dreptului de a solicita informații, soluția instanțelor a fost aceeași indiferent dacă s-a apreciat că dreptul ar avea caracter patrimonial sau nu. Astfel, unele instanțe au apreciat că, deși dreptul de a solicita informații de natura secretului bancar nu are conținut patrimonial, obținerea acelor informații este necesară tocmai pentru exercitarea unor drepturi patrimoniale, iar prin necomunicarea informațiilor ar fi afectată în mod direct exercitarea drepturilor patrimoniale dobândite prin moștenire legală, astfel încât textul de lege ar fi lipsit de finalitate. Alte instanțe, însă, au apreciat că dreptul la solicitarea informațiilor este un drept patrimonial, arătând că o interpretare contrară ar conduce la concluzia că informațiile privind operațiunile efectuate după decesul titularului de cont nu ar avea conținut patrimonial și nu ar trebui comunicate, ceea ce ar fi, evident, *contra legem*.

2. Într-o a doua opinie se arată că obligația instituțiilor de credit de a furniza informații referitoare la conturile deschise de către defunct există doar ulterior survenirii decesului.

În sprijinul acestei interpretări s-a apreciat, în primul rând, că informațiile privind operațiunile de retragere și depunere anterioare decesului defunctului fac parte din categoria informațiilor care țin de secretul bancar, iar, în lipsa unei justificări de către moștenitorul care a solicitat aceste informații, este corectă decizia băncii de a refuza furnizarea unor asemenea informații.

În al doilea rând, instanțele au reținut că dreptul de a obține informații privind operațiunile de retragere și depunere anterioare decesului titularului de cont nu au conținut patrimonial, nefiind transmisibile pe cale de moștenire. În acest sens, au fost invocate dispozițiile art. 953 și 954 alin. (1) din Codul civil, din care rezultă că, la decesul unei persoane, se transmit moștenitorilor numai drepturile și obligațiile defunctului cu conținut patrimonial, nu și cele personal-nepatrimoniale. În continuare, s-a apreciat că moștenitorul are un drept propriu de a obține informații de natura secretului bancar în legătură cu operațiunile făcute de defunct, însă numai cu respectarea cerințelor imperative prevăzute de lege, respectiv să justifice scopul pentru care le cere.

În al treilea rând, s-a reținut că, deși din patrimoniul defunctului fac parte și sumele existente în conturile deschise de acesta, în măsura în care moștenitorul nu este împiedicat să administreze aceste sume, instituția de credit oferindu-i informații cu privire la soldul conturilor și cu privire la operațiunile efectuate ulterior decesului autorului său, nu s-ar putea reține caracterul nejustificat al refuzului băncii de a furniza informații referitoare la situația conturilor anterior survenirii decesului titularului de cont. În acest sens, dreptul de a solicita

Conform art. V din O.G. 17/2015, prezentul act este valabil fără ștampilă.

informații cu privire la secretul bancar este un drept propriu al moștenitorilor, iar nu un drept al defunctului transmis prin moștenire, moștenitorii având dreptul de a obține informații de natura secretului bancar referitoare la operațiuni efectuate ulterior decesului însă condiționat de justificarea scopului pentru care sunt cerute. În ceea ce privește justificarea pe care art. 113 alin. (2) lit.a) din OUG nr. 99/2006, instanțele au reținut că aceasta nu trebuie să fie doar declarată, ci dovedită, în caz contrar intervenind eludarea legii și lipsirea de conținut a secretului bancar.

III. a) Practica judiciară în favoarea primei opinii este reprezentată de:

- **[Curtea de Apel Alba Iulia]:**
 - Judecătoria Alba Iulia: sentința civilă nr.1005 din 03.05.2018, definitivă prin decizia civilă nr. 164 din 21.02.2019 a Tribunalului Alba;
- **[Curtea de Apel București]:**
 - Tribunalul București – Secția a VI-a civilă: decizia civilă nr. 2275 din 09.09.2020;
 - Judecătoria Sectorului 3 București: sentința civilă nr.11582 din 06.11.2019;
 - Judecătoria Sectorului 1 București – Secția a II-a civilă: sentința civilă nr.307 din 13.01.2022;
- **[Curtea de Apel Cluj-Napoca]:**
 - Tribunalul Comercial Cluj: decizia civilă nr. 925 din 06.09.2021;
- **[Curtea de Apel Craiova]:**
 - Tribunalul Gorj – Secția I civilă: decizia civilă nr.731 din 12.05.2022;
- **[Curtea de Apel Oradea]:**
 - Tribunalul Bihor – Secția a II-a civilă: decizia civilă nr.119/LP/2022-A din 14.02.2022; decizia civilă nr. 490 din 23.05.2022;
- **[Curtea de Apel Timișoara]:**
 - Judecătoria Timișoara – Secția I civilă: sentința civilă nr. 12289 din 12.10.2017.

b) Practica judiciară în favoarea celei de-a doua opinii este reprezentată de:

- **[Curtea de Apel Cluj-Napoca]:**
 - Tribunalul Comercial Cluj: decizia civilă nr. 388 din 24.02.2020;
 - Judecătoria Cluj-Napoca: sentința civilă nr. 5567 din 11.07.2019;
- **[Curtea de Apel Galați]:**
 - Judecătoria Brăila: sentința civilă nr. 2372 din 17.05.2021, definitivă prin decizia nr.37 din 25.01.2022 a Tribunalului Brăila – Secția I civilă (respinge apelul ca tardiv);
- **[Curtea de Apel Timișoara]:**
 - Judecătoria Arad – Secția civilă: sentința civilă nr. 2004 din 02.07.2020.

Conform art. V din O.G. 17/2015, prezentul act este valabil fără ștampilă.

IV. În susținerea prezentei cereri, atașăm hotărârile judecătorești menționate, hotărâri prin care s-au pronunțat soluții diferite asupra problemei de drept supuse analizei.

De asemenea, atașăm și memoriul formulat de către **Asociația Română a Băncilor**, prin CA „Marieta Avram”, împreună cu anexele ce nu reprezintă hotărâri judecătorești.

În concluzie, practica judiciară este divergentă, ceea ce justifică intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea recursului în interesul legii.

Cu stimă,
Președintele Curții de Apel Galați
*Doru **BENESCU***

Data,
19.03.2024